

Gemeentelijke Adviescommissie
Omgevingskwaliteit Den Helder

2024

Inhoud

De voorzitter spreekt	3
Actueel	5
Omgevingswet en Adviescommissie	5
Werkwijze en Samenwerking	6
Veranderingen binnen de gemeente	6
Blik op de Toekomst	6
Ambities en kernwaarden	6
Ontwikkelingen bij MOOI Noord-Holland	7
Erfgoedplan	9
Zo werkt het	11
Even voorstellen	11
Werkwijze	13
Beoordelingskaders	14
Verduurzaming	16
Cijfers.....	18
Aanvraagsoorten	18
Behandelwijze	19
Bezoekers	19
Register van plaatsvervangers	20
Klein plan.....	21
De advisering.....	23
Adviezen ruimtelijke plannen, kwaliteitsgesprekken, procesbegeleiding, beleidsontwikkeling	23
Ondersteunende activiteiten	24
Opvallend plan	25
Evaluatie en aanbevelingen	27
Overige aanbevelingen door de commissie	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
Tot slot	28
Colofon.....	29

De voorzitter spreekt

De commissie heeft in 2024 maandelijks vergaderd in het stadhuis op Willemsoord. De samenstelling is in de loop van 2024 gewijzigd. Halverwege het jaar heeft Natasja Hogen de commissie verlaten. Als tijdelijk vervanger is Eddo Carels gevraagd, die bekend is met de werkzaamheden van de commissie.

De samenstelling van de betrokken ambtenaren vanuit de gemeente Den Helder is ook veranderd. Ilse Boerdijk heeft als stedenbouwkundige Frits op ten Berg opgevolgd. De landschapsarchitect van de gemeente, Eva Ventura, neemt regelmatig deel aan de commissievergadering. Regelmatig nemen ook andere collega's deel aan het commissie-overleg. Centraal aanspreekpunt voor de gemeentelijke plantoelichters is Annika Wessels en beleidsadviseur Erfgoed en Cultuur is Daphne Stechweij. In 2024 was sprake van een prettige en professionele samenwerking. Een deel van de commissie-werkzaamheden wordt verricht door de gemandateerde van de commissie (Natasja Hogen, later opgevolgd door Rob de Vries). In 2024 heeft geen tussentijds voortgangsoverleg plaatsgevonden met de betrokken wethouders. Het is de bedoeling, dat dit in 2025 wel weer zal gebeuren.

In dit jaarverslag wordt een aantal verschillende plannen nader toegelicht. Eind 2024 heeft de commissie ook deelgenomen aan de tweede omgevingstafel voor het plan Aquaport-Quelderduijn aan de Schootenweg te Den Helder.

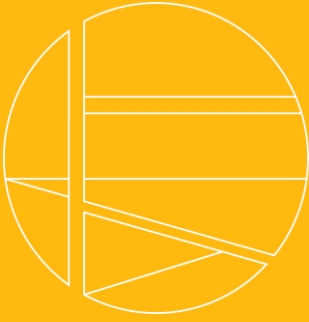
Een korte vooruitblik. In de periode 2022-2030 worden conform de woondeal 2.0 ruim 1500 woningen gebouwd in Den Helder. Daarnaast wordt door de Woningstichting Den Helder/Den Helder Vastgoed gewerkt aan realisatie en voorbereiding van plm. 550 woningen in de periode tot 2030 in Nieuw Den Helder en Stadshart/Centrum. In de komende jaren blijft inzet nodig op revitalisering en herstructurering van het Stadshart. Als voorbeeld: het realiseren van ontwikkellocaties bovenop de verbrede Helderse Zeewering met uitzicht op de Waddenzee of aan het bijzondere erfgoed van de Stelling Den Helder. Deze en andere nieuwe ontwikkelingen zullen de bestaande omgeving versterken en bieden kwaliteit en onderscheidend vermogen. In de Omgevingsvisie (2023) wordt een en ander op een inspirerende wijze nader onderbouwd en uitgewerkt.

Ondertussen wordt gewerkt aan een nieuwe Nota Omgevingskwaliteit in Den Helder.

Al met al weer een boeiend jaar waarin gemeente en commissie gaandeweg gewend zijn geraakt aan het werken in samenhang met de nieuwe Omgevingswet. De commissie hoopt op het continueren van de prettige, professionele en constructieve manier van samenwerken en ziet met vertrouwen de komende periode tegemoet.

Ir. Robbert Jan Wijntjes

*geraadpleegde bronnen: programmabegroting 2025; Kadernota 2025-2028 Den Helder; Omgevingsvisie (2-023)

Actueel

Actueel

Dit jaarverslag biedt een overzicht van de activiteiten van de Gemeentelijke Adviescommissie Omgevingskwaliteit (GAO) in 2024 en onze inspanningen voor omgevingskwaliteit binnen uw gemeente. Het verslag, wettelijk voorgeschreven, wordt jaarlijks aangeleverd aan de gemeenteraad en dient om inzicht te geven in onze adviserende rol voor een kwalitatief goede leefomgeving in de gemeente Den Helder.

Omgevingswet en Adviescommissie

2024 markeerde een overgangsjaar voor de ruimtelijke ordening in Nederland, vooral door de invoering van de Omgevingswet. Deze nieuwe wet brengt veranderingen in werkwijze en cultuur binnen gemeenten met zich mee. Wij ondersteunden de gemeente bij de oprichting als één van de eerste gemeenten in Noord-Holland van de nieuwe wettelijke adviescommissie. Met de bredere en vroegtijdigere advisering over omgevingskwaliteit, worden ook nieuwe thema's zoals verduurzaming, fabrieksmatige bouw, klimaatadaptatie en natuurinclusief en bio-based bouwen vaker een onderwerp aan onze gesprekstafel. In de meeste gevallen, zo valt in dit verslag te lezen, leidt dit tot positieve adviezen, waarbij we de wensen van de initiatiefnemer zoveel mogelijk in evenwicht brengen met gemeentelijke beleidsdoelen.

Werkwijze en Samenwerking

De commissie heeft een belangrijke taak in het bevorderen van omgevingskwaliteit, met extra aandacht voor cultuurhistorie. Meerdere deskundigen op dat gebied zijn opgenomen in de commissie, en waar nodig raadplegen we specialistische kennis via MOOI Noord-Holland. Als onafhankelijk, multidisciplinair team helpen we publieke en private belangen zorgvuldig af te wegen binnen de kaders van het gemeentelijk beleid. Onze adviserende rol is constructief en gericht op inhoudelijke ondersteuning, in nauwe samenwerking met de gemeentelijke diensten. Dankzij trainingen en een vernieuwd adviesformat via MOOI Noord-Holland kunnen we effectief adviseren binnen de nieuwe kaders.

Veranderingen binnen de gemeente

De introductie van de Omgevingswet in 2024 betekent een nieuw tijdperk voor gemeenten. Gemeenten passen nieuwe instrumenten, kaders en processen toe. Er is een cultuurverandering gaande, waarbij meer faciliterend naar initiatieven wordt gekeken. De voorbereidingen om bestaande processen in het gemeentehuis te moderniseren, meer integraal naar plannen te kijken en ook de kwaliteit van de leefomgeving eerder bij planontwikkeling bespreekbaar te maken, zijn vrijwel overal vergevorderd. Zo wordt in de gemeente Den Helder inmiddels gewerkt met de Omgevingstafels. Hier sloot dit jaar voor het eerst ook de GAO bij aan.

Blik op de Toekomst

De werkzaamheden van de nieuwe commissie zullen op den duur ook samenhangen met de vormgeving van het nieuwe beleidsinstrumentarium onder de Omgevingswet met nieuwe instrumenten als: Omgevingsvisies, Omgevingsplannen, -programma's en vergunningen. Hierin krijgt het nieuwe begrip 'goede omgevingskwaliteit' als maatschappelijk kerndoel van de nieuwe wet gestalte. In de memorie van toelichting op de wet wordt 'goede omgevingskwaliteit' gekoppeld aan aspecten als cultureel erfgoed, architectonische kwaliteit van bouwwerken, stedenbouwkundige kwaliteit en kwaliteit van natuur en landschap.

Ambities en kernwaarden

De komende periode gaan wij als adviescommissie ook graag met u in gesprek over de ambities en kernwaarden van het kwaliteitsbeleid onder de Omgevingswet. Welke waarden en ambities staan centraal? Wat betekent dat voor de verschillende gebieden in de gemeente? In welke mate neemt de gemeente regie en wat wordt aan de mensen zelf overgelaten? De grote maatschappelijke opgave in de leefomgeving waar we de komende jaren voor staan, moet worden opgelost. Maar naast vlot en betaalbaar moet het toch ook van goede kwaliteit zijn en lang houdbaar. Uw Gemeentelijke Adviescommissie Omgevingskwaliteit speelt hierbij graag een constructieve en ondersteunende rol.

Ontwikkelingen bij MOOI Noord-Holland

MOOI Noord-Holland, de stichting die de commissie faciliteert, heeft haar verbinding met de gemeenten in Noord-Holland versterkt door een statutenwijziging, waardoor aangesloten gemeenten nu extra toezicht hebben op strategische besluiten. Op 28 juni werd voor het eerst een vergadering van aangesloten gemeenten georganiseerd, waar ook uw portefeuillehouder bij uitgenodigd was. Deze nauwere betrokkenheid doet geen afbreuk aan het uitgangspunt dat de door de gemeenteraad benoemde commissieleden onafhankelijk kunnen blijven adviseren.

Nr.3 Keizerstraat, Den Helder. MOOI Noord-Holland

Wat is omgevingskwaliteit

Zorg voor een goede omgevingskwaliteit betekent aandacht voor cultureel erfgoed, de kwaliteit van natuur(schoon), ecologie en landschap, de stedenbouwkundige kwaliteit, de architectonische kwaliteit van bouwwerken en de inrichting van de openbare ruimte (Memorie van toelichting van de Omgevingswet (art.4.1.3)).

Het tot stand brengen van goede omgevingskwaliteit is geen vaststaand (objectief) gegeven, het gaat over de waardering die mensen hebben voor bepaalde kenmerken van hun leefomgeving. Die waardering is persoon-, plaats- en tijdgebonden. Mensen kunnen waardering hebben voor:

1. Herkomstwaarde; kenmerken die samenhangen met de herkomst, die de geschiedenis van een gebied herkenbaar houden. Het kan gaan om plekken met historische betekenis, zoals monumenten, maar het kan ook een persoonlijk verhaal zijn bij een bepaalde plek;
2. Belevingswaarde; kenmerken die samenhangen met de beleving, zoals het groen, het uiterlijk van de bebouwing, de geborgenheid, de afwisseling of juist de rust;
3. Gebruikswaarde; kenmerken die samenhangen met het gebruik van een gebied, zoals de verschillende functies, de bereikbaarheid, de toegankelijkheid;
4. Toekomstwaarde; kenmerken die samenhangen met de mogelijkheden voor de toekomst, zoals kansen voor groei, duurzaamheid, robuustheid, waardevastheid.

Erfgoedplan

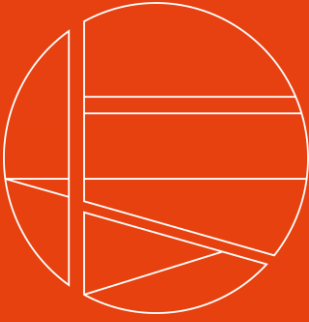
Herontwikkeling AZC op Fort Dirksz Admiraal, Den Helder

Dit bijzondere initiatief betreft de herinrichting van het terrein van het voormalige Deibelkamp op het Fort Dirksz Admiraal, een rijksmonument. Het plan omvat de herinrichting van een opvanglocatie van het COA en valt binnen het beschermd gezicht Stelling Den Helder, waarvoor een visiedocument is opgesteld. Het COA gebruikt het oostelijk deel van het fort. Er komen 55 wooneenheden, verschillende voorzieningen en parkeren. Daarnaast wordt voorgesteld om verschillende onderdelen van het fort te herstellen, waaronder een wal en waterstructuren. Landschappelijk komt zo de oorspronkelijke fortificatie beter tot uitdrukking. Ook is het de bedoeling dat er een rondwandeling rond het fort komt en er wordt een hoogwaardiger entreegebied langs de Nieuweweg gerealiseerd. Hekwerken worden vervangen door hagen.

Voor de positionering van de gebouwen is inspiratie gevonden in de plaatsing van de oorspronkelijke barakken. De geslotenheid versus de openheid is een belangrijk onderwerp van gesprek. Landschappelijk gezien ontstaat daardoor een grote open ruimte die refereert aan de oorspronkelijke exercitieruimte, dat wordt begeleid door een nieuw dijklichaam dat de contouren van het fort volgt.

Vanwege de landschappelijke component is de commissie bij de behandeling van dit plan aangevuld met een landschapsarchitect. Er is veel waardering voor het beplantingsplan en de terreininrichting. Ondanks dat de commissie kritische aantekeningen had ten aanzien van de vorm van de daken, is aan deze opzet niets veranderd. Desondanks is er waardering voor het resultaat, dat met het beperkte budget is bereikt en de commissie spreekt haar vertrouwen uit in de uitwerking van het plan.

Zo werkt het

Zo werkt het

Even voorstellen

De Gemeentelijke Adviescommissie Omgevingskwaliteit Den Helder is benoemd door de gemeenteraad en samengesteld uit ervaren en vakbekwame adviseurs met kennis die nodig is binnen de gemeente Den Helder.

Het goed beoordelen van alle ruimtelijke aspecten van een initiatief of plan vraagt kennis, ervaring en vakmanschap. De adviseurs zijn specialisten op het terrein van landschap, stedenbouw, cultuurhistorie en architectuur en zij zijn onafhankelijk ten opzichte van de gemeentelijke organisatie en het gemeentebestuur. In 2024 bestond de commissie uit de volgende adviseurs:

- ir. Robbert-Jan Wijntjes, voorzitter
- ir. Rob de Vries, architect/ erfgoeddeskundige
- drs. ing. Natasja Hogen, architectuurhistoricus (tot september 2024)
- arch. Eddo Carels, architect/ bouwhistoricus (vanaf september 2024)
- Marleen Poortvliet, burgerlid

De commissie werd ondersteund door:

- Sebas Baggelaar, commissiesecretaris
- Annika Wessels, gemeentelijk adviseur omgevingskwaliteit
- Ilse Boerdijk, gemeentelijk stedenbouwkundige
- Daphne Stechweij, gemeentelijke adviseur erfgoed

“Hartelijk dank voor de input. Het leidt uiteindelijk altijd tot betere plannen”

- Architect bij de behandeling van zijn plan (2024)

Werkwijze

De gemeente legt de plannen aan de commissie voor in een openbaar toegankelijke vergadering. Al het mogelijke wordt gedaan om het openbare karakter van de vergadering in stand te houden. Initiatiefnemers en eventueel hun adviseur en/of ontwerper worden in de gelegenheid gesteld om via een videoverbinding het initiatief toe te lichten. Belanghebbenden en geïnteresseerden kunnen bij de gemeente verzoeken om de behandeling van de plannen te volgen en worden dan toegelaten. De vergaderdata voor uw gemeente vindt u via deze [link](#).

De commissie kan in verschillende samenstellingen adviseren. Voor de meeste plannen komt de commissie eens per vier weken samen op het gemeentehuis. Maar het is ook mogelijk om een zo geheten preadvies aan te vragen. Er vindt dan vooroverleg plaats met de commissie op een vroeg(er) moment in het planproces en zo kan haar inbreng nog relatief eenvoudig worden meegenomen door de initiatiefnemer of ontwerper. Daarnaast worden niet alle plannen door de voltallige commissie behandeld.

Plannen kunnen namelijk ook ambtelijk behandeld worden of door een gemandateerde van de commissie. Bij complexere plannen zijn de

Nr.8 De commissie op locatiebezoek.
MOOI Noord-Hollandf

stedenbouwkundige, landschapsarchitect of de adviseur erfgoed van de gemeente aanwezig om de commissie te informeren.

Van elke planbehandeling, of dit nu gaat om een vergunningaanvraag of om een vooroverleg, stelt de commissie een advies op. We streven ernaar dat het advies begrijpelijk is voor iedereen; helder geschreven en zonder gebruik van onnodig jargon. Bovendien moet het advies juridisch houdbaar zijn. De gemeentelijke adviseur Omgevingskwaliteit zorgt voor het openbaar maken en versturen van de adviezen naar het college, de aanvrager en eventuele andere belanghebbenden.

Beoordelingskaders

Er zijn meerdere gemeentelijke beoordelingskaders waar de commissie rekening mee houdt. De welstandsnota Den Helder vastgesteld door de gemeenteraad in 2015 en herzien in 2020, is het belangrijkste. Via deze [link](#) kunt u de welstandsnota voor uw gemeente inzien. Ook bestaat er erfgoedbeleid. Via deze [link](#) kunt u lezen welk erfgoedbeleid uw gemeente voert. Naast de welstandsnota zijn er ook welstandscriteria opgenomen in verschillende beeldkwaliteitsplannen en de reclamenota. In veel gevallen is ook het Omgevingsplan en ander ruimtelijke ordeningsbeleid voor de commissie relevant.

De beoordelingskaders zijn naar onze mening over het algemeen goed toepasbaar en dragen bij aan de constructieve dialoog die we voeren met initiatiefnemers. De kaders maken duidelijk wat de gemeente wil bereiken met het kwaliteitsbeleid en bieden houvast bij de begeleiding en de beoordeling van plannen.

Nr.9 De wijk Boatex, Den Helder.
MOOI Noord-Holland

MOOI DARS

In 2024 is hard gewerkt om een digitale koppeling tussen de gemeentelijke zaaksystemen en MOOI DARS tot stand te brengen. Via de digitale koppeling kan een deel van de zaakgegevens geautomatiseerd worden uitgewisseld via het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO). De innovatie is aan het einde van het jaar opgeleverd en met de gemeente Bloemendaal is een pilottraject gestart.

Of we met uw gemeente de koppeling tot stand kunnen brengen is afhankelijk van het gemeentelijk zaakstelsel waarvan gebruik wordt gemaakt. Elk zaakstelsel vraagt om een maatwerk aansluiting, daarom ontwikkelen we in samenwerking met verschillende gemeenten door en vindt de aansluiting van gemeenten in fasen plaats. U heeft daar in het begin van 2025 een bericht over ontvangen.

Tegelijkertijd werken we – samen met onze zusterorganisaties Libau en Hûs en Hiem – verder aan het verbreden van de mogelijkheden in MOOI DARS, zoals ambtelijke advisering en advisering aan bijvoorbeeld omgevingstafels.

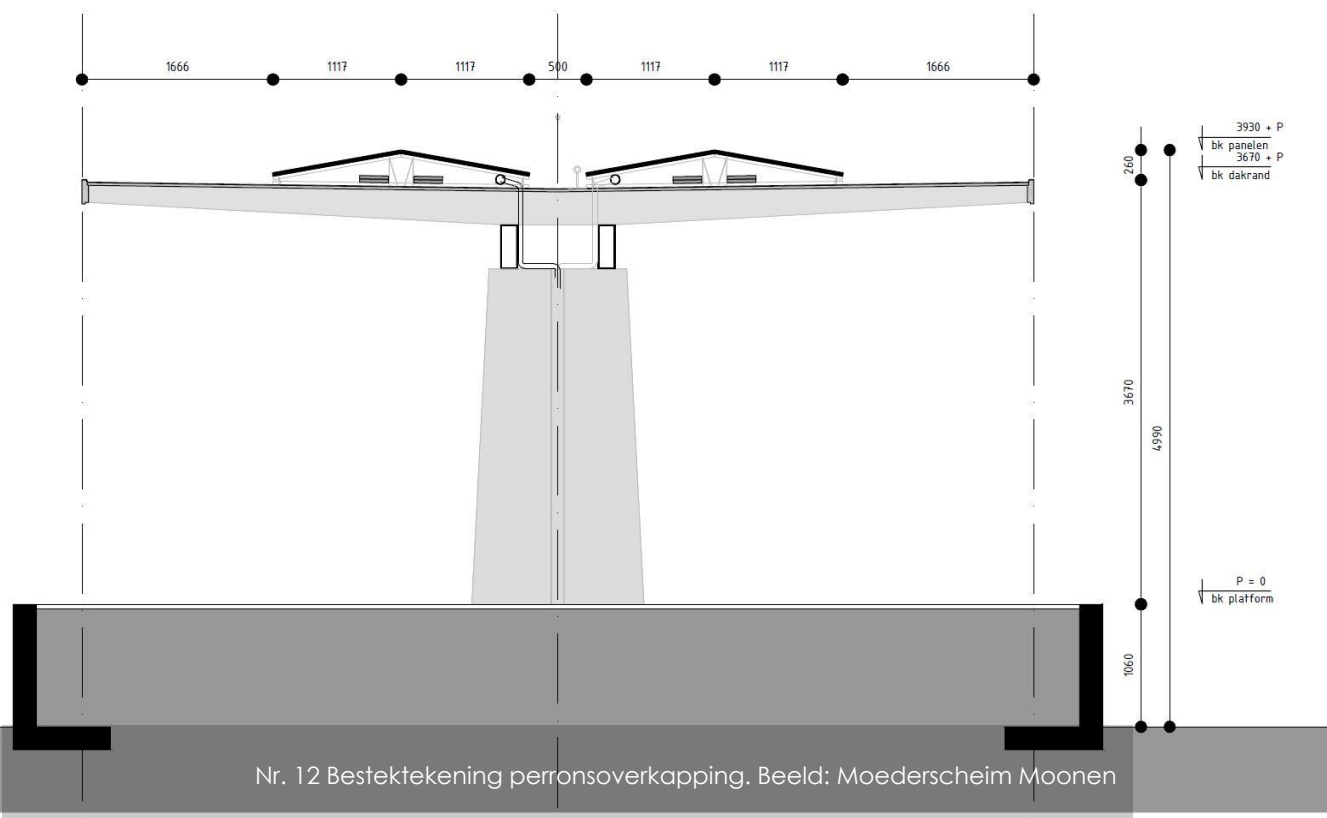
Nr. 10 Zonnepanelen op de perronoverkapping. Beeld: Moederscheim Moonen

Verduurzaming

Zonnepanelen op het stationsgebouw, Den Helder

Door het grote vlakke oppervlak is de perronoverkapping van het station van Den Helder een voor de hand liggende plek voor zonnepanelen. Het stationsgebouw is echter sinds 2022 een gemeentelijk monument. Het gebouw is een bijzonder en opvallend gebouw uit de wederopbouwperiode van architect Joost van der Grinten. De perronoverkappingen zijn weliswaar geen onderdeel van het monumenten, maar zij staan wel in de nabije omgeving ervan.

De commissie vroeg om een studie van de zichtbaarheid. Door de verhoogde positie van de overkappingen en de positie van de zonnepanelen bleken deze nauwelijks zichtbaar te zijn vanuit de openbare ruimte. Hier had de commissie dan ook geen bezwaar tegen. Wel bezwaarlijk was de geplande montage van verschillende bijkomende installaties tegen het stationsgebouw, zoals omvormers. Ook zouden verschillende onderdelen duidelijk zichtbaar binnen in de open ruimtes van het monument worden aangebracht. Op advies van de commissie werd een nieuwe locatie voor deze onderdelen gevonden in de kelder van het gebouw. Tegelijk zijn ook oudere al aanwezige installaties van de gevels weggenomen. Het uiteindelijke resultaat is een duurzaam gebouw dat respectvol omgaat met dit bijzondere stukje geschiedenis van Den Helder.

Cijfers

Cijfers

In de onderstaande tabellen is onze advisering in 2024 weergegeven in cijfers. Op hoofdlijnen kunnen we concluderen dat het aantal nieuwe aanvragen met 9% is afgenomen en dat er een licht dalende trend zich voordoet in de hoeveelheid planbehandelingen over de afgelopen jaren. Hieronder worden de deeltabellen ook nog apart toegelicht.

Aanvraagsoorten

De commissie heeft verschillende type plannen in verschillende stadia ter beoordeling voorgelegd gekregen. In 2024 heeft de Gemeentelijke Adviescommissie Omgevingskwaliteit Den Helder 50 aanvragen behandeld. Rekening gehouden met het aantal plannen dat meer behandelingen nodig had, was het totaal aantal planbehandelingen 97. Omvangrijkere of complexere plannen, zoals gebiedsontwikkelingen of monumenten, hebben doorgaans meerdere behandelingen nodig. Hier wordt met een preadvies al tijdens het ontwerpproces een gesprek gevoerd over de plannen en passende mogelijkheden. In 2024 is bij 44% van de nieuwe aanvragen een preadvies gegeven. De commissie vindt het prettig om vroegtijdig bij plannen te worden betrokken, omdat in een vroeg stadium makkelijker op wijzigingen te sturen is en de initiatiefnemer zo beter weet waar hij of zij aan toe is.

	2024	2023	2022
Omgevingsvergunning	17	22	28
Omgevingsvergunning Monument	4	4	5
Preadvies	22	19	21
Beleidsadvies & informeel	4	5	1
Handhaving	0	1	2
Reclame	3	4	3
Aantal aanvragen	50	55	60

Behandelwijze

In 2024 zijn 75 van de 97 planbehandelingen behandeld door de grote commissie. Hier worden doorgaans plannen binnen het beschermde niveau behandeld, die over het algemeen complexer zijn. Hier wordt een integrale benadering gebruikt om zo efficiënt mogelijk te adviseren. Eenvoudigere of vaak voorkomende plannen worden behandeld door de gemandateerde van de commissie. Dit kost minder tijd en helpt zo het proces te versnellen. Indien gewenst kan de gemandateerde ook op locatie langskomen. In 2024 zijn 22 plannen gemandateerd behandeld.

	2024	2023	2022
Grote Commissie	75	64	62
Gemandateerd	22	36	55
Totaal	97	100	117

Bezoekers

In 2024 was bij 32 plannen bezoek aanwezig om een toelichting te geven. Dit is een lichte daling van 2% ten opzichte van 2023. De commissie moedigt deze bezoeken aan, omdat een gesprek met de architect of aanvragen bijdraagt aan de kwaliteit van de behandeling. Ze hoopt dan ook dat het aantal bezoekers in 2025 weer toeneemt.

	2024	2023	2022
--	------	------	------

Aantal bezoekers	32	35	30
Percentage van het aantal plannen met bezoek	33%	35%	26%

Register van plaatsvervangers

Vastgesteld op 31 december 2024

De aan MOOI Noord-Holland verbonden adviseurs zijn opgenomen in het jaarlijks vast te stellen register van plaatsvervangers.

MOOI Noord-Holland voorziet bij incidentele afwezigheid van de voorzitter of één van de leden in vervanging door een gekwalificeerd commissielid, die zitting heeft in één van de andere door MOOI Noord-Holland verzorgde adviescommissies.

Nr.13 Het winkeltje in de huidige staat.
Beeld: Gemeentelijke Adviescommissie Omgevingskwaliteit

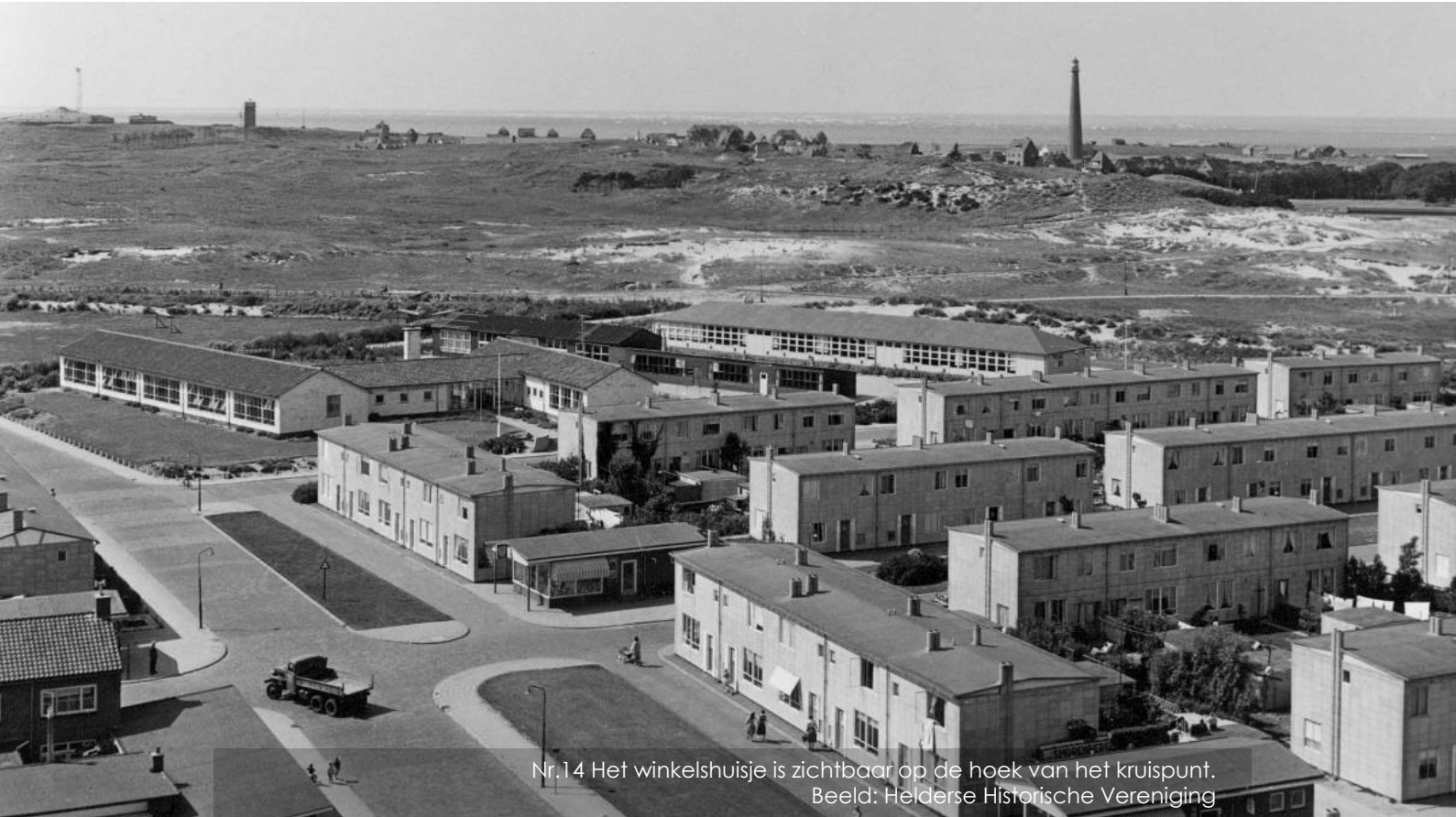
Klein plan

Ribesstraat 44, Den Helder

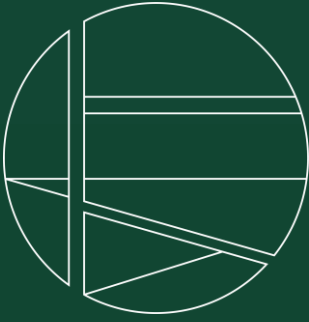
Een niet alledaags verzoek was die voor de verbouwing van een winkel en het wijzigen van de functie ervan naar een woonhuis. Het pand maakt onderdeel uit van een set van 'kop'-winkeltjes die de dwarsstraten van de Seringenlaan beëindigen. De gebouwtjes komen uit de zogenoemde wederopbouwperiode.

Hoewel de waardering voor de architectuur uit deze periode vanuit het publiek doorgaans minder is, zijn zij in 2022 aangewezen als gemeentelijk monument. Den Helder heeft veel bebouwing uit deze periode, omdat er tijdens de Tweede Wereldoorlog veel is verdwenen. De buurt is ontstaan in de zestiger jaren en wordt in de volksmond "Jeruzalem" genoemd. De huizen zijn er nog in redelijk originele staat en dat geldt ook voor de winkels. Nieuw Den Helder was de eerste wijk die buiten de linie werd gebouwd en staat zo symbool voor een tijd van saamhorigheid en het bouwen aan een nieuwe toekomst.

Bij de verbouwing werden wijzigingen die in de loop van de tijd aan de winkeltjes waren aangebracht hersteld, zoals het openen van dichtgezette ramen in de zijgevel en het plaatsen van nieuwe kozijnen met originele kruisroeden. De commissie is positief dat het karakter van deze buurt zoveel mogelijk bewaard blijft en dat het bijzondere pandje met zijn nieuwe functie in ere wordt hersteld.

Nr.14 Het winkelshuisje is zichtbaar op de hoek van het kruispunt.
Beeld: Helderse Historische Vereniging

De advisering

De advisering

De adviezen zijn openbaar en worden uitgebracht aan het college van B&W. In het jaar 2024 zijn alle adviezen van de commissie overgenomen door het college van B&W.

De commissie neemt de zichtbaarheid en het relatieve belang van een plan mee in haar advisering. Zo zijn de gemeentelijke criteria in het Stadshart strenger en ziet de commissie nauwkeuriger toe op de keuze voor materialen en een juiste detaillering, passend bij het historische karakter. Hier is de zichtbaarheid groter en speelt de precedentwerking die uitgaat van plannen een grote rol.

Adviezen ruimtelijke plannen, kwaliteitsgesprekken, procesbegeleiding, beleidsontwikkeling

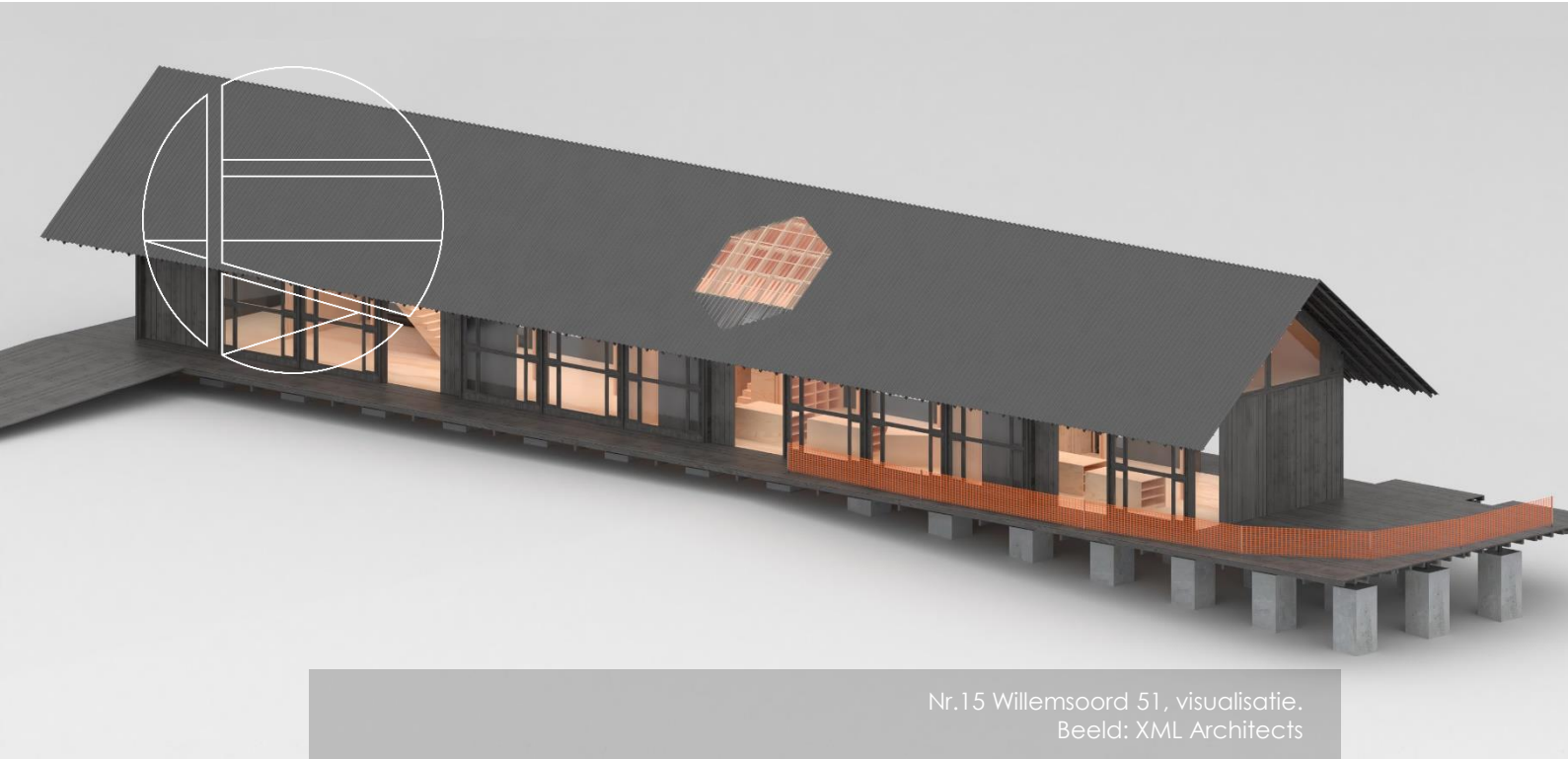
In 2024 is de commissie betrokken geweest bij verschillende plannen met een ruimtelijke, stedenbouwkundige component. Zo heeft zij geadviseerd over een serie woningen in Huisduinen (Tillenhof), waarbij zij de oriëntatie en aansluiting op de bestaande glooiende bebouwingsstructuur van groot belang vond. Ook bij de herontwikkeling van gebieden in het centrum, bijvoorbeeld van het gebied tussen de Koningstraat, Koningdwarsstraat en Prins Hendriklaan was een sterke ruimtelijke component aanwezig.

Ook heeft de commissie geadviseerd over de inrichting van de oevers langs het Nieuwe Diep.

Ondersteunende activiteiten

De adviseurs van MOOI Noord-Holland doen meer dan hun werk in de gemeentelijke adviescommissies. Wij ondersteunen vrijwel alle gemeenten in Noord-Holland bij het behoud en de ontwikkeling van omgevingskwaliteit. Voor Den Helder hebben wij de volgende ondersteunende activiteiten uitgevoerd:

- In 2024 is de gemeente gestart met een actualisering van de bestaande Welstandsnota naar een Nota Omgevingskwaliteit, in overeenstemming met de uitgangspunten uit de Omgevingswet. MOOI Noord-Holland en de GAO zijn gevraagd om hieraan bij te dragen.
- De commissie is betrokken bij het opstellen voor een plan voor belangrijke historische iconen, zoals de Lange Jaap in Huisduinen en de watertoren aan de Middenweg.
- De GAO is gevraagd bij het uitstippelen van een stappenplan voor de herontwikkeling van het monumentale brugwachtershuisje aan het Ankerpark.

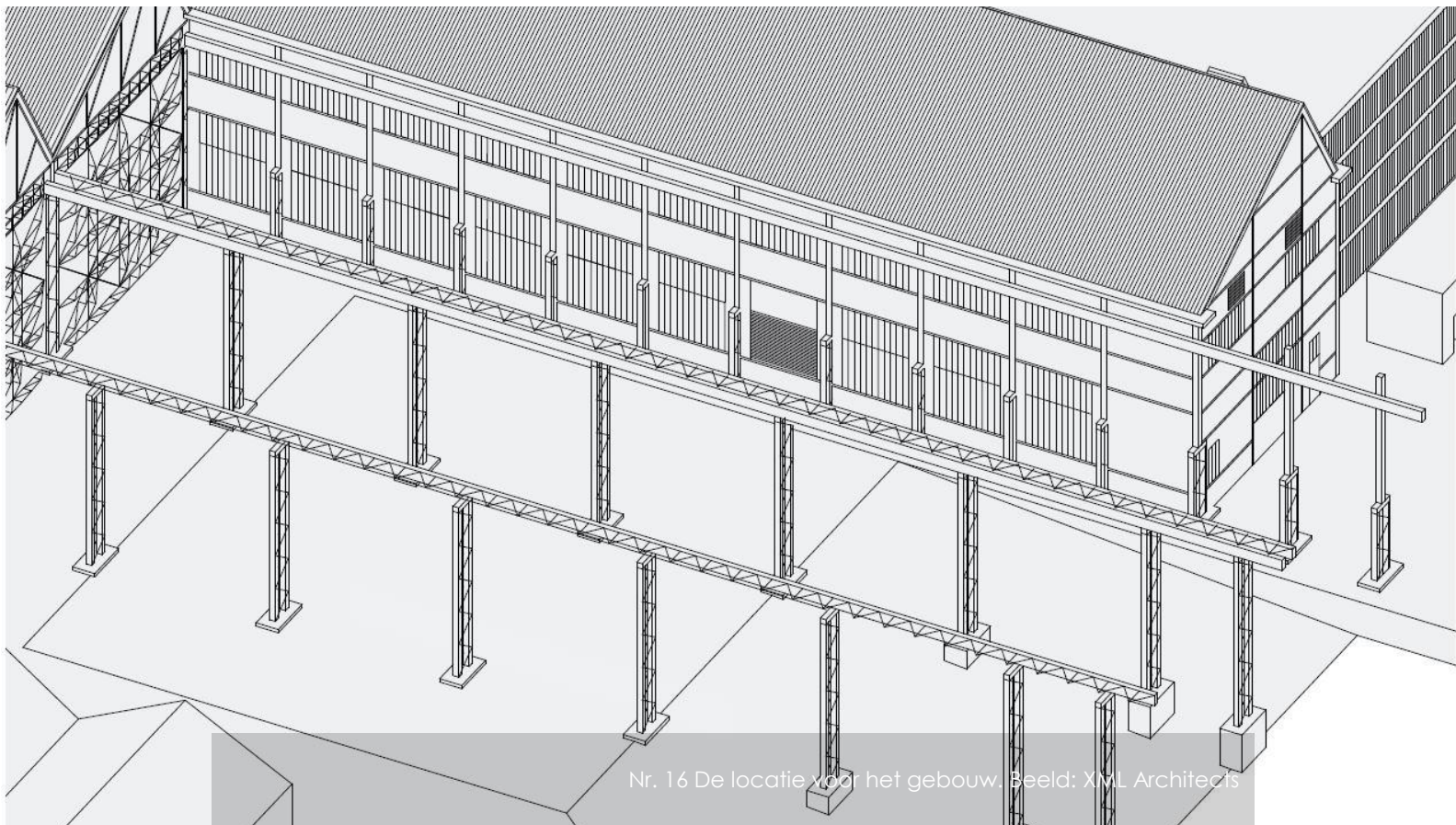
Opvallend plan

Willemsoord 51, Den Helder

Hoewel bij het uitkomen van dit jaarverslag de toekomst van dit project hoogst onzeker is, heeft de commissie lovende woorden voor het project voor een tijdelijk bedrijfsgebouw, een botenhuis, op een van de sloopshellingen op Willemsoord. Het gebouw moet dienstdoen als werkplaats voor het bouwen van een historisch model fluitschip vervaardigd van hergebruikt plastic. Dit, om aandacht te vragen voor de plasticconsumptie en het belang van recyclen.

Ook bij het ontwerp van het botenhuis is uitgegaan van een concept van recycling. Zo waren onderdelen, zoals de houten constructie en kozijnen afkomstig uit gesloopte panden. De commissie was dan ook erg geïnteresseerd in het project en het proces. Het is een bijzonder materialenexperiment en het is positief dat hergebruik in zowel uitvoering van het project als de bouw van het botenhuis zelf wordt nagestreefd. De helling van Willemsoord is een ideale plek voor deze welkome onderneming. De omgeving leent zich goed voor dit project. Het ontwerp is eenvoudig, maar doordacht en passend bij het tijdelijke gebruik.

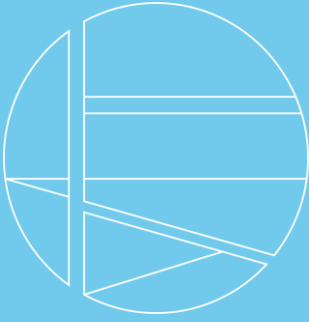
De commissie kon niet anders dan deze ontwikkeling toejuichen en spoorde de aanvragers aan om het concept van hergebruik zoveel mogelijk door te voeren. Bijvoorbeeld door te proberen ook voor de dakplaten gebruikte exemplaren te zoeken. Al met al een bijzonder gebouw en de commissie hoopt dat het project alsnog doorgang zal vinden

Nr. 16 De locatie voor het gebouw. Beeld: XML Architects

Nr. 17 Het gebouw wordt opgebouwd met hergebruikte materialen. Beeld: XML Architects

Evaluatie en aanbevelingen

Evaluatie en aanbevelingen

Als onafhankelijk adviseur dragen wij bij aan een goede omgevingskwaliteit in uw gemeente. Die zorg delen we samen met de initiatiefnemers en met u. Elk jaar bespreken we tijdens een evaluatiegesprek met de portefeuillehouder de belangrijkste ontwikkelingen binnen uw gemeente en formuleren we aandachtspunten voor de toekomst.

De Gemeentelijke Adviescommissie Omgevingskwaliteit doet daarnaast - vanuit haar ervaringen en inzichten - nog de volgende aanbevelingen:

- Met de intrede van De Omgevingswet werken gemeenten aan nieuw instrumentarium op het gebied van een goede omgevingskwaliteit. Uw commissieleden hebben al ervaring met het ontwikkelen van nieuwe, minder gedetailleerde en op maatschappelijke doelen gebaseerde kaders. Graag stellen we deze knowhow ter beschikking.
- Verduurzaming en het klimaat zijn actuele thema's die steeds zichtbaarder en ingrijpender aanwezig zijn. De groeiende vraag naar zonnepanelen, warmtepompen en windmolens heeft impact op de bebouwde omgeving, maar ook veranderingen in gebruik van materialen (duurzaam geproduceerd en hernieuwbaar) en maatregelen voor de biodiversiteit brengen steeds nadrukkelijker veranderingen met zich mee. De invoering van de Omgevingswet is voor veel gemeenten een logisch moment om de nota's te vernieuwen. De meesten kiezen

ervoor om de gelegenheid aan te grijpen als een kans om hier ook beleid op het gebied van duurzaamheid in op te nemen. In Den Helder is voor dergelijke ingrepen op dit moment nog geen/ onvoldoende criteria opgenomen. De commissie adviseert om actief aan de slag te gaan en na te denken over de gevolgen en inpasbaarheid van deze veranderingen bij het opstellen van bijvoorbeeld beeldkwaliteitsplannen en nota's. Uiteraard is de commissie bereid om mee te denken over het thema en te ondersteunen waar mogelijk.

- Veel gemeenten zijn aan het werk (oefenen) met de Omgevingstafel. Doet uw gemeente dit ook? Het is aanbevelingswaardig om een lid van de commissie hierbij aan te laten sluiten.
- Mochten er vragen zijn over de Omgevingswet, de rol van de commissie of bent u benieuwd naar onze werkzaamheden? U bent welkom om aan te sluiten bij onze vergaderingen, of wij komen graag bij u langs.
- Als u hulp nodig heeft op het vlak van beleid over erfgoed, dan kunt u contact opnemen met het Steunpunt Monumenten & Archeologie Noord-Holland. Hier proberen we waar het kan binnen bepaalde grenzen ondersteuning te bieden. Laat vooral weten wanneer hulp gewenst is.

Tot slot

Met dit jaarverslag geven we inzicht in de manier waarop de Gemeentelijke Adviescommissie Omgevingskwaliteit Den Helder de hand van de geldende beleidskaders adviseert over goede omgevingskwaliteit binnen uw gemeente. Dit is een doel waar wij ons graag voor inzetten en aan bijdragen. We doen dat zoveel mogelijk in het openbaar en in dialoog met betrokkenen.

De plannen in dit jaarverslag zijn slechts een greep uit de vele uiteenlopende plannen waarover de commissie dit jaar heeft mogen adviseren. Wij nodigen u van harte uit om in 2024 (digitaal) bij ons binnen te lopen en zelf te ervaren hoe boeiend en genuanceerd de advisering over omgevingskwaliteit is.

Colofon

Auteur

Sebas Baggelaar, secretaris Gemeentelijke Adviescommissie Omgevingskwaliteit
Den Helder

Met bijdragen van

Robbert-Jan Wijntjes, voorzitter + Rob de Vries, Architectlid + Eddo Carels,
Architectlid, Marleen Poortvliet, burgerlid Gemeentelijke Adviescommissie
Omgevingskwaliteit Den Helder

Jef Mühren, directeur MOOI Noord-Holland

Sanne Veersema, communicatiemedewerker MOOI Noord-Holland

Bo Jonk, commissiesecretaris en projectmedewerker Erfgoed MOOI Noord-Holland

Den Helder, mei 2024

Basisontwerp

Funcke Creatieve Partners

Uitwerking

Peter Koomen

MOOI Noord-Holland adviseurs omgevingskwaliteit

Emmastraat 111

1814 DP Alkmaar

072-520 44 59

info@mooinoord-holland.nl

www.mooinoord-holland.nl

@MOOI_NH